

Trang bị kiến thức về một số thuật toán để thực hiện các tính toán hiệu quả ứng dụng trong an toàn thông tin, đặc biệt là trong mật mã khóa công khai và trong phát hiện tấn công, mã độc.

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin - Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 2

(A) GIỚI THIỆU HỌC PHẦN

THỜI LƯỢNG: 2tc

- 18 tiết lý thuyết
- 24 tiết thực hành
 ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP
- Điểm chuyên cần
- Đi học đầy đủ, đúng giờ
- Tham gia xây dựng bài
- Kiểm tra giữa kỳ: thi viết
- Thi kết thúc học phần: Thực hành lập trình trên máy

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin — Khoa An Toàn Thông Tin 2 February 2023 | Page 3

- Guide to Elliptic Curve Cryptography, Springer, 2004 (Chapter 2. Finite Field Arithmetic)
- Prime Numbers A Computational Perspective (2nd edition), Springer, 2005
 Richard Crandall and Carl Pomerance,
- Algorithms and Teory of Computation Handbook: General Concepts and Techniques, CRC Press, 2010 (Chapter 13. Pattern Matching in Strings)
 Mikhall A stalla and Maria Blatton
- Và các tài liệu khác Google

Bộ mân Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Ti

03. ĐỐI SÁNH MẪU TRÊN CHUỖI

CHƯƠNG 01

TÍNH TOÁN TRÊN SỐ NGUYÊN
LỚN TRONG TRƯỜNG F_p

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thống Tin – Khoa An Toàn Thống Tin Bộ môn Khoa Học An Toàn Thống Tin – Khoa An Toàn Thống Tin

🕭 BÀI 01 - MỤC TIÊU

• Nắm được, cài đặt được các phép tính toán hiệu quả trên số nguyên lớn

 VD: Thời gian cần thiết để phân tích số nguyên n ra thừa số nguyên tố bằng thuật toán nhanh nhất hiện nay:

Số chữ số thập phân	Số phép tính bít	Thời gian
50	1,4. 10 ¹⁰	3,9 giờ
75	9. 10 ¹²	104 ngày
100	2,3. 1015	74 năm
200	1,2. 1023	3,8.10 ⁹ năm
300	1,5. 1029	4,9.10 ¹⁵ năm
500	1,3. 1039	4,2.10 ²⁵ năm

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tir

February 2023 | Page 7

ộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 8

Giới thiệu về các trường hữu hạn

Phép tính cộng và trừ

Phép tính nhân

Phép tính bình phương

Phép lấy modulo

Phép lũy thừa

Phép tính nghịch đảo

Tính toán với modulo là số nguyên tố đặc biệt của NIST

ôn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin 2 Feb

🔰 Giới thiệu về các trường hữu hạn

- Trường là một tập hợp với 2 phép toán (+, .) thỏa mãn các tính chất số học thông thường:
 - (F, +) là nhóm Abel với phép cộng
 - (F\{0}, .) là nhóm abel với phép nhân
 - Tính phân phối: (a+b).c = a.c + b.c \forall a, b, c \in F
- Trường hữu hạn (còn gọi là trường Galois) là những trường có hữu hạn số phần tử, số này gọi là bậc của trường đó.

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tín – Khoa An Toàn Thông Tir

2 February 2023 | Page 10

Giới thiệu về các trường hữu hạn

- •
- •Các phép toán trên trường hữu hạn:
 - Có thể nói là có các phép toán cộng, trừ, nhân, chia số khác 0
 - Phép trừ được coi như là cộng với số đối của phép cộng
 a b = a + (-b)
 - Phép chia là nhân với số đối của phép nhân $a/b = a.b^{-1}$

Giới thiệu về các trường hữu hạn

- Số lượng phần tử của một trường hữu hạn được gọi là cấp hoặc bậc của nó.
- Trường hữu hạn F cấp q nếu và chỉ nếu q là lũy thừa nguyên tố p^m (trong đó p là số nguyên tố, m là số nguyên dương). Nếu m = 1 thì F được gọi là trường nguyên tố, nếu m ≥ 2 F được gọi là trường mở rộng.

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 11

Bộ mân Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

Giới thiệu về các trường hữu hạn

- * Trường nguyên tố $F_p = \{0, 1, ..., p-1\}$ với các phép toán (+, .) thực hiện theo modulo p.
 - Ví dụ:
 - $F_{29} = \{0, 1, 2, ..., 28\}$
 - Phép toán cộng: 17 + 20 = 8 vì 37 mod 29 = 8
 - Phép trừ: 17 20 = 26 vì 3 mod 29 = 26
 - Phép nhân: 17.20 = 21 vì 340 mod 29 = 21
 - Phép lấy nghịch đảo: 17⁻¹ = 12 vì 17.12 mod 29 = 1.

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin - Khoa An Toàn Thông Ti

2 February 2023 | Page 13

Giới thiệu về các trường hữu hạn

* Trường nhị phân $F_{2^m} = \{a_{m-1}z^{m-1} + a_{m-2}z^{m-2} + \dots + a$

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Ti

2 February 2023 | Page 14

Giới thiệu về các trường hữu hạn

 $\diamond~$ Ví dụ: F_{2^4} gồm 16 phần tử là các đa thức nhị phân có bậc cao nhất là 3

0	z ²	z ³	z ³ + z ²
1	z ² + 1	z³ + 1	z ³ + z ² + 1
z	z ² + z	z ³ + z	z ³ + z ² + z
z + 1	z ² + z + 1	z ³ + z + 1	z ³ + z ² + z + 1

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 15

Giới thiệu về các trường hữu hạn

- * Ví dụ một số phép toán trong F_{2^4} với đa thức rút gọn f(z) = $z^4 + z + 1$.
 - Phép cộng: $(z^3 + z^2 + 1) + (z^2 + z + 1) = z^3 + z$
 - $\ \, \text{Phép trừ: } (z^3+z^2+1) (z^2+z+1) = z^3+z. \, \text{Lưu} \, \acute{y}, \, \\ \text{vì} -1 = 1 \, \text{trong F}_2 \, (\text{ta} \\ \text{có} -\text{a} = \text{a với mọi a} \in F_2 m).$
 - a Phép nhân: $(z^3 + z^2 + 1) \cdot (z^2 + z + 1) = ?$
 - vì $(z^3 + z^2 + 1)$. $(z^2 + z + 1) = z^5 + z + 1$ và $z^5 + z + 1$ mod $z^4 + z + 1 = z^2 + 1$
 - $\text{ nghịch đảo: } (z^3+z^2+1)^{-1}=z^2 \text{ vì } (z^3+z^2+1) \text{ . } z^2 \text{ mod } z^4+z+1=1$

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 16

💍 Giới thiệu về các trường hữu hạn

• VD: Input: $a(z) = z^2 + z + 1$; $f(z) = z^3 + z + 1$

q	r	x	У	а	b	X ₂	X ₁	У2	y ₂
•		-	-	x ³ + x + 1	x ² + x + 1	1	0	0	1
x + 1	х	1	x + 1	x ² + x + 1	х	0	1	1	x + 1
x + 1	1	x + 1	X ²	х	1	1	x + 1	x + 1	x ²
х	0	x ² + x + 1	1	1	Ω	x + 1	x ² + x + 1	<u>x²</u>	1

Output: a⁻¹(x) = x²

2 February 2023 | Page 17

Giới thiệu về các trường hữu hạn

- Nhóm nhân của trường hữu hạn:

 - a Cấp của phần tử a $\in F_q^*$ là số nguyên dương nhỏ nhất t sao cho at = 1. Ví F_q^* là nhóm cyclic nên t là ước của q 1.

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 18

3

Phép tính nghịch đảo

Tính toán với modulo là số nguyên tố đặc biệt của NIST

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

PI

Phép tính cộng và trừ

- Các thuật toán cộng, trừ, nhân, chia, ..giới thiệu trong chương này phù hợp với triển khai phần mềm
- Ta giả thiết nền tảng triển khai có kiến trúc W bit trong đó W là bội số của 8 (phổ biến là 64 – 32 bit), các hệ thống máy có công suất thấp có thể có W nhỏ hơn, VD: hệ thống nhúng W = 16 bit, thẻ thông minh W = 8 bit.
- Các bit của một W-bit là từ U được đánh số từ phải qua trái bắt đầu từ
 0 đến W -1.

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 20

Phép tính cộng và trừ

- ⇒ Ta có F_p = {0 ... p − 1}.
- * Tính m = $[log_2p]$ là độ dài bit của p và t = [m/W] là độ dài từ của p
- Biểu diễn của phần tử a được lưu trữ trong một mảng A = (A[t-1], ..., A[2], A[1], A[0]) của t các từ W bit, trong đó bit ngoài cùng bên phải của A[0] là bit có trọng số thấp nhất.

A[t-1] ... A[2] A[1] A[0]

* Biểu diễn $a \in F_p$ như một mảng A của các từ W-bit:

 $\ \, a = \, 2^{(t-1)W} A[t \, -1] + \, ... + 2^{2W} A[2] + \, 2^W A[1] + \, \mathsf{A}[0]$

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page

🔰 Phép tính cộng và trừ

- Ví dụ: cho W= 8, xét F₂₁₄₇₄₈₃₆₄₇, hãy biểu diễn số a = 23456789 dưới dạng mảng
 - □ Ta có m = $\lceil log_2p \rceil$ = $\lceil log_22147483647 \rceil$ = 31, t = $\lceil 31/8 \rceil$ = 4
 - Biểu diễn a dưới dạng mảng (A[3], A[2], A[1], A[0]):
 - $a = 2^{(t-1)W}A[t-1] + ... + 2^{2W}A[2] + 2^{W}A[1] + A[0]$
 - $= 2^{(4-1).8}A[4-1] + 2^{2.8}A[2] + 2^{W}A[1] + A[0]$ $= 2^{24}A[3] + 2^{16}A[2] + 2^{8}A[1] + A[0]$ Vây a 6

 $= 2^{24} \cdot 1 + 2^{16} \cdot 101 + 2^{8} \cdot 236 + 21$ $= 2^{24} \cdot 1 + 2^{16} \cdot 101 + 2^{8} \cdot 236 + 21$

Vậy a được biểu diễn qua mảng A: (1, 101, 236, 21)

2 February 2023 | Pag

Phép tính cộng và trừ

- « Bài tập áp dụng:
 - Cho W= 8, xét F₂₁₄₇₄₈₃₆₄₇, hãy biểu diễn a dưới dạng mảng

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 23

Phép tính cộng và trừ

- Thuật toán cộng và trừ trên trường hữu hạn được đưa ra dưới dạng các thuật toán tương ứng cho các số nguyên w. Phép gán dạng "(ε, z)
 w" được định nghĩa như sau:
 - □ $z \leftarrow w \mod 2^W v \grave{a}$
 - $\ \ \, \text{$\scriptstyle \alpha$} \ \, \epsilon \leftarrow 0 \text{ n\'eu } w \in [0,2^{W}) \text{, ngược lại } \epsilon \leftarrow 1 \\$
 - $\begin{array}{ll} \square & \text{N\'eu} \ w = x + y + \epsilon' \ \text{v\'et} \ x, \ y \in [0, 2^w] \ \text{và} \ \epsilon' \in \{0, 1\} \ , \ \text{thi} \ w = \epsilon \ 2^w + z \ \text{và} \ \epsilon \ \text{drop} \\ & \text{gọi là "bit nhớ" (carry bit) cho phép cộng mỗi một từ đơn ($\epsilon = 1$ nếu và chỉ nếu z < x + ϵ')} \end{array}$

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Ti

Phép tính cộng và trừ

Thuật toán cộng chính xác bội:

Algorithm 1. Multiprecision addition

3. Return (ε, c)

Input: số nguyên a, b \in [0, 2^{Wt}) Output: (ε, c) với $c = a + b \mod 2^{Wt}$ và ε là bit nhớ 1. (ϵ , C[0]) \leftarrow A[0] + B[0] 2. For i from 1 to t – 1 do 2.1 (ϵ , C[i]) \leftarrow A[i] + B[i] + ϵ

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 25

Phép tính cộng và trừ

- Ví dụ mình họa thuật toán cộng chính xác bội:
 - □ Cho a = (0, 11, 173, 248); b = (0, 1, 226, 64), với w = 8, t = 4.

2 February 2023 | Page 26

为 Phép tính cộng và trừ

- * $(\varepsilon, C[0]) \leftarrow A[0] + B[0] = 248 + 64 = 312 \mod 2^8 = 56 \pmod{\varepsilon} = 1$
- * i = 1: $(\epsilon, C[1]) \leftarrow A[1] + B[1] + \epsilon = 173 + 226 + 1 \mod 2^8 = 400$ mod $2^8 = 144$ (gán $\epsilon = 1$)
- * i = 2: (ϵ , C[2]) \leftarrow A[2] + B[2] + ϵ = 11 + 1 + 1 mod 2⁸ = 13 (gán ϵ =
- * i = 3: $(\epsilon, C[3]) \leftarrow A[3] + B[3] + \epsilon = 0 + 0 + 0 \mod 2^8 = 0 (gán \epsilon = 0)$
- * Return (0, (0, 13, 144, 56))

Bồ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 27

Phép tính cộng và trừ

- Bài tập:
 - \Box Cho W = 8, t = 4. Áp dụng thuật toán 1 tính c = a + b mod 2^{Wt} với a = (57, 169, 36, 27); b = (0, 98, 34, 62)

Bồ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 28

Phép tính cộng và trừ

Thuật toán trừ chính xác bội:

Algorithm 2. Multiprecision subtraction

 $\textbf{Input:} \ \text{s\~o} \ \text{nguy\^en a, b} \in [0, 2^{Wt})$ **Output:** (ϵ , ϵ) với $\epsilon = a - b \mod 2^{Wt}$ và ϵ là bit mượn 1. $(\epsilon, C[0]) \leftarrow A[0] - B[0]$ 2. For i from 1 to t-1 do $2.1\,(\epsilon,\,C[i])\leftarrow\,A[i]-\,B[i]-\,\epsilon$ 3. Return (ε, c)

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 29

- * Ví dụ mình họa thuật toán trừ chính xác bội:
 - □ Cho a = (0, 11, 173, 248); b = (0, 1, 226, 64), với w = 8, t = 4.
 - \Box Áp dụng thuật toán 2 tìm c = a b mod 2^{Wt}

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

🕭 Phép tính cộng và trừ

- * $(\epsilon, C[0]) \leftarrow A[0] B[0] = 248 64 = 184 \mod 2^8 (gán \epsilon = 0)$
- * i = 1: (ϵ , C[1]) \leftarrow A[1] B[1] ϵ = 173 226 0 mod 2⁸ = -53 mod 2⁸ = 203 (gán ϵ = 1)
- * i = 2: $(\epsilon, C[2]) \leftarrow A[2] B[2] \epsilon = 11 1 1 \mod 2^8 = 9 (gán \epsilon = 0)$
- * i = 3: (ϵ , C[3]) \leftarrow A[3] + B[3] ϵ = 0 0 0 mod 2⁸ = 0 (gán ϵ = 0)
- * Return (0, (0, 9, 203, 184))

- Bài tập:
 - u Cho W = 8, t = 4. Áp dụng thuật toán 2 tính c = a b mod 2^{Wt} với a = (57, 169, 36, 27); b = (0, 98, 34, 62)

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin 2 February 2023 | Page 31

Bộ môn i

ộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 32

(A) F

Phép tính cộng và trừ

Thuật toán cộng trên F_p:

Algorithm 3. Addition in Fp

Input: số modulo p, số nguyên a, b \in [0, p-1]

Output: $c = a + b \mod p$

- 1. Dùng thuật toán Algorithm 1 để thu được (ϵ , c) với c = a + b mod $2^{W\ell}$ và ϵ là bit nhớ.
- 2. Nếu ϵ = 1 thì trừ p từ c = (C[t 1], ..., C[2], C[1], C[0]);

Ngược lại nếu $c \ge p$ thì $c \leftarrow c - p$

3. Return (c)

💍 Phép tính cộng và trừ

- Ví dụ minh họa thuật toán 3:
 - $\,\Box\,$ Cho p = 2.147.483.647, W = 8; ta có m = $\lceil log_2p \rceil$ = 31; t = $\lceil m/W \rceil$ = 4
 - a = (0, 11, 173, 248); b = (0, 1, 226, 64).
 - \Box Áp dụng thuật toán 3 tìm c = a + b mod p
 - Áp dụng thuật toán 1 ta có (ε, c) = (0, (0, 13, 144, 56))
 - Vì c Return (0, 13, 144, 56)

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 33

a Thôna Tin — Khoa An Toàn Thôna Tin 2 February 2023 | Poae 34

Phép tính cộng và trừ

- Bài tập:
 - $\ \ \,$ Cho p = 2.147.483.647, W = 8; ta có m = $\lceil log_2p \rceil$ = 31; t = $\lceil m/W \rceil$ = 4
 - a = (157, 0, 173, 23); b = (169, 1, 0, 64).
 - \Box Áp dụng thuật toán 3 tìm c = a + b mod p

Phép tính cộng và trừ

- * a = (157, 0, 173, 23); b = (169, 1, 0, 64)
 - \Box Áp dụng tt 1 tìm (ϵ , c):
 - (ϵ , C[0]) \leftarrow A[0] + B[0] = 23 + 64 = 87 mod 28 = 87 (gán ϵ = 0)
 - i = 1: (ϵ , C[1]) \leftarrow A[1] + B[1] + ϵ = 173 + 0 + 0 mod 2^8 = 173 (gán ϵ = 0)
 - i = 2: $(\epsilon, C[2]) \leftarrow A[2] + B[2] + \epsilon = 0 + 1 + 0 \mod 2^8 = 1 (gán \epsilon = 0)$
 - i = 3: (ϵ , C[3]) \leftarrow A[3] + B[3] + ϵ = 157 + 169 + 0 mod 2⁸ = 326 mod 2⁸ = 70 (gán ϵ = 1)
 - Vậy (ε, c) = (1, (70, 1, 173, 87))

□ Ta có ε = 1

""" To ha Toán Thông Tín – Khoa An Toàn Thông Tín

2 February 2023 | Page 36

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

Phép tính cộng và trừ

- Ta có p = 2.147.483.647 được biểu diễn dưới dạng mảng (127, 255, 255, 255)
- Áp dụng tt2 tính c p mod 2³² (với c = (70, 1, 173, 87))

 - □ i = 1: (ε, C[1]) ← c[1] p[1] ε = 173 255 1 mod 28 = -83 mod 28 = 173 (gán ε = 1)
 - □ i = 2: $(\epsilon, C[2]) \leftarrow c[2] p[2] \epsilon = 1 255 1 \mod 2^8 = -255 \mod 2^8 = 1 (gán <math>\epsilon = 1)$
 - □ i = 3: (ϵ , C[3]) ← c[3] p[3] ϵ = 70 127 1 mod 2⁸ = -58 mod 2⁸ = 198 (gán ϵ = 1)
 - Return (198, 1, 173, 88)

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 37

Phép tính cộng và trừ

Thuật toán trừ trên F_a:

Algorithm 4. Subtractionin F_a

Input: số modulo p, số nguyên a, $b \in [0, p-1]$ **Output:** $c = a - b \mod p$

- 1. Dùng thuật toán Algorithm 2 để thu được (ϵ , c) với c = a b mod $2^{W_{\ell}}$ và ϵ là bit mượn.
- 2. Nếu ϵ = 1 thì thêm p từ c = (C[t 1], ..., C[2], C[1], C[0]);
- 3. Return (c)

Bộ môn Khoa Học An Toàn 1

2 February 2023 | Page 38

Phép tính cộng và trừ

- « BT áp dụng:
 - $\,\Box\,$ Cho p = 2.147.483.647, W = 8; ta có m = $\lceil log_2p \rceil$ = 31; t = $\lceil m/W \rceil$ = 4
 - a = (0, 11, 173, 248); b = (0, 1, 226, 64).
 - \Box Áp dụng thuật toán 4 tìm c = a b mod p

2 February 2023 | Page 39

- Giới thiệu về các trường hữu hạn
- Phép tính cộng và trừ
- Phép tính nhân
- Phép tính bình phương
- Phép lấy modulo
- Phép lũy thừa

 Phép tính nghịch đảo
- Tính toán với modulo là số nguyên tố đặc biệt của NIST

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 40

Phép tính nhân

Thuật toán nhân

Bộ mộn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

 ${\tt u}~$ Trong đó UV biểu thị cho 2W bit được nối bởi W bit của từ U với W bit từ V

Algorithm 4. Integer multiprecision (operand scanning form)								
Input: số nguyên a, b \in [0, $p-1$] Output: c = a . b								
1. For i from 0 to t − 1 do 1.1 C[i] ← 0	$(UV) \leftarrow C[i+j] + A[i]. B[j] + U$							
2. For i from 0 to t – 1 do	$C[i+j] \leftarrow V$							
2.1 U ← 0	2.3. C[i + t] ← U							
2.2 For j from 0 to t – 1 do	3. Return(c).							

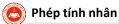
Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

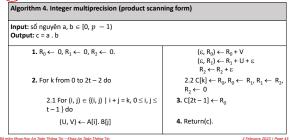
2 February 2023 | Page 41

Phép tính nhân

- ♦ Ví dụ:
 - $\ \ \,$ Cho p = 2.147.483.647, W = 8; ta có m = $\lceil log_2p \rceil$ = 31; t = $\lceil m/W \rceil$ = 4
 - a = (0, 11, 173, 248); b = (0, 1, 226, 64).
 - □ Tính c = a.b

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

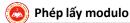

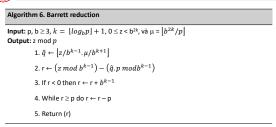

Input: số nguyên $a \in [0, p-1)$ Output: $c = a^2$	
$1. R_0 \leftarrow 0, R_1 \leftarrow 0, R_2 \leftarrow 0.$	If (i < j) then do: $(\varepsilon, UV) \leftarrow R_0 + V$ $(\varepsilon, R_1) \leftarrow R_1 + U + \varepsilon$ $R_2 \leftarrow R_2 + \varepsilon$
2. For k from 0 to 2t – 2 do	$2.2 C[k] \leftarrow R_0, R_0 \leftarrow R_1, R_1 \leftarrow R_2$ $R_2 \leftarrow 0$
2.1 For (i, j) \in {(i, j) i + j = k, 0 \leq i, j \leq t – 1 } do	$3. C[2t-1] \leftarrow R_0$
$(U, V) \leftarrow A[i]. A[j]$	4. Return(c).

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 47

• Nắm được, cài đặt được các phép tính toán hiệu quả trên số nguyên lớn

Bộ mắn Khoa Học An Toàn Tháng Tin – Khoa An Toàn Tháng Tin

8

Giới thiệu về các trường hữu hạn

Phép tính cộng và trừ

Phép tính nhân

Phép tính bình phương

Phép lấy modulo

Phép lũy thừa

Phép tính nghịch đảo

Tính toán với modulo là số nguyên tố đặc biệt của NIST

lộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Ti

2 February 2023 | Page 49

Phép lũy thừa

- * Lấy R > p với gcd(R, p) = 1. Tính $zR^{-1} \mod p$ với z < pR
- * Xét p là số lẻ, R = 2^{Wt} . Nếu p' = p^{-1} mod R thì c = zR^{-1} mod p có thể gồm:
 - $c \leftarrow (z + (zp'mod R)p)/R$
 - □ Nếu c \geq p thì $c \square c p$
- * Với t(t + 1) phép nhân chính xác đơn
- * Cho x \in [0, p), $\tilde{x} \leftarrow xR \mod p$. Chú ý: $(\tilde{x}\tilde{y})R^{-1} \mod p = (xy)R \mod p$
- * Ta định nghĩa tích của \tilde{x} và \tilde{y} :
 - $\quad \quad \square \quad \mathsf{Mont}(\tilde{x}, \tilde{y}) = \tilde{x}\tilde{y}R^{-1}mod \ p = xy \ R \ mod \ p$

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 50

Phép lũy thừa

Algorithm 7. Montgomery exponentiation (basic)

Input: số nguyên lẻ p, $R=2^{Wt}$, $p'=-p^{-1}modR$, $x\in [0,p), e=(e_l,e_{l-1}\dots,e_0)_2$ Output: $\mathbf{x}^{\mathrm{e}} \bmod \mathbf{p}$

 $\mathbf{1.}\ \tilde{x} \leftarrow xR\ mod\ p,\ \mathbf{A} \leftarrow \mathbf{R}\ mod\ \mathbf{p}$

2. For *i* form *l* downto 0 do

2.1. A ← Mont(A, A)

2.2. If $e_i = 1$ then $A \leftarrow Mont(A, \tilde{x})$

3. Return (Mont(A, 1))

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin 2 February 2023 | Page 51

TÍNH TOÁN TRÊN SỐ NGUYÊN LỚN TRONG TRƯỜNG F,

Giới thiệu về các trường hữu hạn

Phép tính cộng và trừ

Phép tính nhân

Phép tính bình phương

Phép lấy modulo

Phép lũy thừa

Phép tính nghịch đảo

Tính toán với modulo là số nguyên tố đặc biệt của NIST

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 52

Phép tính nghịch đảo

- Thuật toán Euclide mở rộng:
 - u Nếu gcd(a,b) = d thì phương trình bất định ax + by = d có nghiệm nguyên (x,y) và một nghiệm nguyên (x,y) như vậy có thể được tính bằng thuật toán Euclide mở rông.
 - $\,\,\Box\,\,$ Điều cần và đủ để có nghịch đảo là d = 1 và khi đó:
 - x là nghịch đảo của a mod b và y là nghịch đảo của b mod a
 - Ta mở rộng thuật toán Euclide:
 - Tìm ước chung lớn nhất của a và b,
 - Tính nghịch đảo trong trường hợp GCD(a, b) = 1.

oa Học An Toàn Thông Tin — Khoa An Toàn Thông Tin 2 February 2023 | Page 53

Phép tính nghịch đảo

Thuật toán 8: Euclide mở rộng

Input: Hai số nguyên dượng a, b $(a \ge b)$

Output: d = gcd(a, b) và số nguyên x, y thỏa mãn ax + by = d

1. If b = 0 then d \leftarrow a, x \leftarrow 1, y \leftarrow 0 and Return(d, x, y).

 $2.\;x_2\leftarrow 1,\,x_1\leftarrow 0,\,y_2\leftarrow 0,\,y_1\leftarrow 1$

3. While b > 0 do

 $\begin{aligned} &3.1.\ q \leftarrow \lfloor a/_b \rfloor, \, r \leftarrow a - qb, \ \ \, x \leftarrow x_2 - qx_1, \, y \leftarrow y_2 - qy_1 \\ &3.2.\ a \leftarrow b, \, b \leftarrow r, \, x_2 \leftarrow x_1, \, x_1 \leftarrow x, \, y_2 \leftarrow y_1, \, y_1 \leftarrow y \end{aligned}$

- 4. $d \leftarrow a, x \leftarrow x_2, y \leftarrow y_2$
- 5. Return(d, x, y)

Bộ mân Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

Phép tính nghịch đảo

- Áp dụng thuật toán trên với các đầu vào:
 - **a** 1) a = 1759, b = 550
 - 2) a = 3458, b = 4864

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 55

	q	r	х	у	а	b	X ₂	X ₁	y ₂	y ₁	* a = 1759, b = 550
Ī	-		-	-	1759	550	1	0	0	1	q ← [*9%] (4.4) ≱153 d = 1, x ← -111, y ← 355
	3	109	1	-3	550	109	0	1	1	-3	** 105 290(10.65) 1066
	5	5	-5	16	109	5	1	-5	-3	16	Gcd(1759, 550) = 1
2	21	4	106	-339	5	4	-5	106	16	-339	(x, y) = (-111, 355) Hay 550 ⁻¹ mod 1759 = 355
	1	1	-111	335	4	1	106	-111	-339	355	1759 ⁻¹ mod 550 = -111
	4	0	550	-1759	1	0	-111	550	355	-1759	
Вф т	8ộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin − Khoa An Toàn Thông Tin										2 February 2023 Page 56

Phép tính nghịch đảo

Algorithm 9 Inversion in \mathbb{F}_p using the extended Euclidean algorithm

INPUT: Prime p and $a \in [1, p-1]$. OUTPUT: $a^{-1} \mod p$.

- 1. $u \leftarrow a, v \leftarrow p$.
- 2. $x_1 \leftarrow 1, x_2 \leftarrow 0$.
- 3. While $u \neq 1$ do
 - $3.1 \ q \leftarrow \lfloor v/u \rfloor, r \leftarrow v qu, x \leftarrow x_2 qx_1.$
 - 3.2 $v \leftarrow u, u \leftarrow r, x_2 \leftarrow x_1, x_1 \leftarrow x$.
- 4. Return $(x_1 \mod p)$.

Bồ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 57

Phép tính nghịch đảo

- Ap dụng thuật toán trên với các đầu vào:
 - a = 127, p = 319

Bồ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 58

Phép tính nghịch đảo

Algorithm 10 Binary gcd algorithm

INPUT: Positive integers a and b. OUTPUT: gcd(a, b).

- 1. $u \leftarrow a, v \leftarrow b, e \leftarrow 1$.
- 2. While both u and v are even do: $u \leftarrow u/2$, $v \leftarrow v/2$, $e \leftarrow 2e$.
- 3. While $u \neq 0$ do
 - 3.1 While *u* is even do: $u \leftarrow u/2$.
 - 3.2 While v is even do: $v \leftarrow v/2$.
 - 3.3 If $u \ge v$ then $u \leftarrow u v$; else $v \leftarrow v u$.
- 4. Return $(e \cdot v)$.

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 59

Phép tính nghịch đảo

Algorithm 11 Binary algorithm for inversion in \mathbb{F}_p

INPUT: Prime p and $a \in [1, p-1]$. Output: $a^{-1} \mod p$.

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tín – Khoa An Toàn Thông Tín

- 1. $u \leftarrow a, v \leftarrow p$. 2. $x_1 \leftarrow 1, x_2 \leftarrow 0$. 3. While $(u \neq 1 \text{ and } v \neq 1) \text{ do}$ 3.1 While u is even do $u \leftarrow u/2$.
- If x_1 is even then $x_1 \leftarrow x_1/2$; else $x_1 \leftarrow (x_1 + p)/2$. 3.2 While v is even do

 - $v \leftarrow v/2$. If x_2 is even then $x_2 \leftarrow x_2/2$; else $x_2 \leftarrow (x_2 + p)/2$.
- 3.3 If $u \ge v$ then: $u \leftarrow u v$, $x_1 \leftarrow x_1 x_2$; Else: $v \leftarrow v u$, $x_2 \leftarrow x_2 x_1$. 4. If u = 1 then return $(x_1 \mod p)$; else return $(x_2 \mod p)$.

Phép tính nghịch đảo

```
Algorithm 12 Partial Montgomery inversion in \mathbb{F}_p INPUT: Odd integer p > 2, a \in [1, p-1], and n = \lceil \log_2 p \rceil. OUTPUT: Either "not invertible" or (x, k) where n \le k \le 2n and x = a^{-1}2^k \mod p. 1. u \leftarrow a, v \leftarrow p, x_1 \leftarrow 1, x_2 \leftarrow 0, k \leftarrow 0. 2. While v > 0 do 2.1 If v is even then v \leftarrow v/2, x_1 \leftarrow 2x_1; else if u is even then u \leftarrow u/2, x_2 \leftarrow 2x_2; else if v \ge v then v \leftarrow (v - u)/2, x_2 \leftarrow x_2 + x_1, x_1 \leftarrow 2x_1; else u \leftarrow (u - v)/2, x_1 \leftarrow x_2 + x_1, x_2 \leftarrow 2x_2. 2.2 k \leftarrow k + 1. 3. If u \ne 1 then return("not invertible"). 4. If x_1 > p then x_1 \leftarrow x_1 - p. 5. Return(x_1, k).
```

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 61

Phép tính nghịch đảo

```
Algorithm13 Montgomery inversion in \mathbb{F}_p

INPUT: Odd integer p > 2, n = \lceil \log_2 p \rceil, R^2 \mod p, and \widetilde{a} = aR \mod p with \gcd(a,p) = 1.

OUTPUT: a^{-1}R \mod p.

1. Use Algorithm 2.23 to find (x,k) where x = \widetilde{a}^{-1}2^k \mod p and n \le k \le 2n.

2. If k < W; then

2.1 x \leftarrow \operatorname{Mont}(x,R^2) = a^{-1}2^k \mod p.

2.2 k \leftarrow k + Wt. \{\operatorname{Now}, k > Wt.\}

3. x \leftarrow \operatorname{Mont}(x,R^2) = a^{-1}2^k \mod p.

4. x \leftarrow \operatorname{Mont}(x,2^{2Wt-k}) = a^{-1}R \mod p.

5. Return(x).
```

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 62

P

Phép tính nghịch đảo

```
Algorithm14 Simultaneous inversion

INPUT: Prime p and nonzero elements a_1, \dots, a_k in \mathbb{F}_p

OUTPUT: Field elements a_1^{-1}, \dots, a_k^{-1}, where a_i a_i^{-1} \equiv 1 \pmod{p}.

1. c_1 \leftarrow a_1.

2. For i from 2 to k do: c_i \leftarrow c_{i-1} a_i \mod p.

3. u \leftarrow c_1^{-1} \mod p.

4. For i from k downto 2 do

4.1 a_i^{-1} \leftarrow u c_{i-1} \mod p.

4.2 u \leftarrow u a_i \mod p.

5. a_1^{-1} \leftarrow u.

6. Return(a_1^{-1}, \dots, a_k^{-1}).
```

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 63

TÍNH TOÁN TRÊN SỐ NGUYÊN LỚN TRONG TRƯỜNG F_p Giới thiệu về các trường hữu hạn

Phép tính nghịch đảo

Tính toán với modulo là số nguyên tố đặc biệt của NIST

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 64

Tính toán với modulo là số nguyên tố đặc biệt của NIST

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 65

Tính toán với modulo là số nguyên tố đặc biệt của NIST

Algorithm 17 Fast reduction modulo $p_{256} = 2^{256} - 2^{224} + 2^{192} + 2^{96} - 1$ INPUT: An integer $c = (c_{15}, \dots, c_2, c_1, c_0)$ in base 2^{32} with $0 \le c < p_{256}^2$.

1. Define 256-bit integers: $s_1 = (c_7, c_6, c_5, c_4, c_5, c_2, c_1, c_0),$ $s_2 = (c_{15}, c_{14}, c_{13}, c_{12}, c_{11}, 0, 0, 0),$ $s_3 = (0, c_{15}, c_{14}, c_{13}, c_{12}, c_{10}, 0, 0),$ $s_4 = (c_{15}, c_{14}, 0, 0, c_{10}, c_{9}, c_{8}),$ $s_5 = (c_{8}, c_{13}, c_{15}, c_{14}, c_{13}, c_{12}, c_{10}, c_{9}),$ $s_6 = (c_{10}, c_{8}, 0, 0, 0, c_{13}, c_{12}, c_{11}),$ $s_7 = (c_{11}, c_{9}, 0, 0, c_{15}, c_{14}, c_{13}, c_{12}),$ $s_8 = (c_{12}, 0, c_{10}, c_{9}, c_{8}, c_{15}, c_{14}, c_{13}),$ $s_9 = (c_{13}, 0, c_{11}, c_{10}, c_{9}, 0, c_{15}, c_{14}).$ 2. Return(s₁ + 22₂ + 23₃ + s₄ + s₅ - s₆ - s₇ - s₈ - s₉ mod p_{256}).

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

Tính toán với modulo là số nguyên tố đặc biệt của NIST

Algorithm 18 Fast reduction modulo $p_{384} = 2^{384} - 2^{128} - 2^{96} + 2^{32} - 1$ INPUT: An integer $c = (c_{23}, \dots, c_2, c_1, c_0)$ in base 2^{32} with $0 \le c < p_{384}^2$.

1. Define 384-bit integers: $s_1 = (c_1, c_{10}, c_{30}, c_{30}$

Tính toán với modulo là số nguyên tố đặc biệt của NIST

Algorithm 19 Fast reduction modulo $p_{521} = 2^{521} - 1$ INPUT: An integer $c = (c_{1041}, \dots, c_2, c_1, c_0)$ in base 2 with $0 \le c < p_{521}^2$. OUTPUT: $c \mod p_{521}$. 1. Define 521-bit integers: $s_1 = (c_{1041}, \dots, c_{523}, c_{522}, c_{521})$, $s_2 = (c_{520}, \dots, c_3, c_{520}, c_{520})$. 2. Return $(s_1 + s_2 \mod p_{521})$.

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin

2 February 2023 | Page 67

Bộ môn Khoa Học An Toàn Thông Tin – Khoa An Toàn Thông Tin